

Naam: S. Beltman
Datum: 14 januari 2019
Team/teamonderdeel: SL Advies/AD/A
Telefoonnummer: 541804

Voorstel aan de raad

Onderwerp
Hoofdpogave
Portefeuillehouder

Wijziging individuele inkomenstoeslag
Hoofdtakveld **Sociaal domein**
A. Maathuis

Samenvatting raadsvoorstel

Wij stellen voor om als onderdeel van de herprioriteringen binnen het minimabeleid de individuele inkomenstoeslag te verlagen en de referteperiode te verlengen. Daarmee wordt een drempel, om werk te aanvaarden door uitkeringsgerechtigden, verminderd. Daarnaast wordt voorgesteld de individuele studietoelage juist te verhogen om daarmee het studeren van jongeren met arbeidsbeperkingen beter te ondersteunen. Zij kunnen daardoor in de toekomst beter in hun eigen onderhoud voorzien.

Voorgesteld raadsbesluit

1. De individuele inkomenstoeslag voor echtparen, alleenstaande ouders en alleenstaanden respectievelijk te verlagen naar € 115, -, € 105, - en € 80, - per jaar en de referteperiode te verlengen naar 60 maanden;
2. De individuele studietoelage te verhogen naar € 600, - per halfjaar;
3. Daartoe de "Verordening individuele inkomenstoeslag en individuele studietoelage gemeente Almelo 2019" vast te stellen.

Inleiding

In het coalitieakkoord 'Ambitie, daadkracht en vertrouwen 2018-2022' zijn ten aanzien van het minimabeleid een aantal punten ter her-prioritering op genomen:

- het budget is taakstellend (€ 4,7 miljoen bij het opstellen van het coalitieakkoord, met het verkrijgen van extra rijksmiddelen voor schuldhelpverlening € 4,8 miljoen per jaar);
- het minimabeleid moet bijdragen aan het uit de armoede komen van inwoners;
- er komen middelen beschikbaar voor laagdrempelige schuldhelp en een experiment met opkopen van kleine schulden;
- de collectieve zorgverzekering voor minima (die tot en met 2018 als een pilot werd ingezet) wordt structureel voortgezet.

Met het vaststellen van de begroting van 2019 heeft uw raad ingestemd met de financiële kaders voor het minimabeleid. Om binnen deze financiële kaders te blijven en de overige punten ter her-prioritering te kunnen doorvoeren zijn meerdere maatregelen noodzakelijk.

Een van de noodzakelijke maatregelen is het versoberen van de individuele inkomenstoeslag gezien het beslag dat er wordt gelegd op de beschikbare middelen en het feit dat deze toeslag belemmerend kan werken bij het aanvaarden van werk. De individuele inkomenstoeslag is momenteel beschikbaar voor inwoners die minimaal 3 jaar (referteperiode van 36 maanden) van een minimuminkomen hebben

moeten leven en bedraagt op dit moment € 500, - voor een echtpaar, € 450, - voor een alleenstaande ouder en € 350, - per jaar voor een alleenstaande.

Versoberen kan door het verlagen van de toeslag en door het verlengen van de referteperiode.

Met het verlagen van de individuele inkomenstoeslag voor echtparen, alleenstaande ouders en alleenstaanden naar respectievelijk € 115, -, € 105, - en € 80, - per jaar en de referteperiode te verlengen naar 60 maanden kan naar verwachting het benodigde financiële effect van ongeveer € 600.000, - worden bereikt.

Bij het aanpassen van de gezamenlijke verordening voor de individuele inkomenstoeslag en individuele studietoeslag ligt het in de rede om de individuele studietoeslag op te trekken naar het niveau dat binnen de regio is afgesproken. Dit om daarmee de jongere met een arbeidsbeperking beter te ondersteunen als hij gaat studeren. Ophoging in lijn met de regio betekent een verhoging van € 350, - per halfjaar naar € 600, - per halfjaar. Gezien het feit dat er in 2018 € 5.250, - aan individuele studietoeslag is uitbetaald, betekent deze verhoging geen grote aanslag op het budget voor de minimaregelingen.

Een conceptverordening waarin de voorgestelde wijzigingen zijn opgenomen is aan de KRA aangeboden met het verzoek deze van reactie te voorzien. De reactie van de KRA is als bijlage bij dit voorstel meegenomen.

Beoogd effect

Met het verlagen van de individuele inkomenstoeslag en het verlengen van de referteperiode wordt beoogd de armoedeval terug te dringen. Daarnaast wordt beoogd ongeveer € 600.000 minder uit te geven vanuit de minimamiddelen, om daarmee binnen het taakstellende budget voor het minimabeleid te blijven en de overige punten aangaande het minimabeleid uit het coalitieakkoord mogelijk te maken. Met het verhogen van de individuele studietoeslag wordt beoogd dat jongeren met een arbeidsbeperking worden gestimuleerd om te gaan studeren, met als doel dat deze jongeren minder beroep op uitkeringen gaan doen.

Argumenten voor

1.1 *Versobering van de individuele inkomenstoeslag draagt bij aan het binnen het budget voor de minimaregelingen te blijven*, want naar verwachting wordt er € 600.000 minder uitgegeven op jaarbasis dan begroot voor deze regeling. Hierdoor zijn de andere maatregelen binnen de her-prioritering van het minimabeleid mogelijk.

1.2. *Versobering van de individuele inkomenstoeslag is geen ongebruikelijk maatregel*, want hij is ook toegepast in gemeenten als Rotterdam en Enschede.

1.3. *Versobering van de individuele inkomenstoeslag draagt bij aan het aan het werk komen van inwoners met een uitkering*, want de armoedeval wordt verminderd.

2.1 *Verhoging van de individuele studietoeslag kan bijdragen aan een verminderd beroep op uitkeringen in de toekomst*, want jongeren die ondanks hun arbeidsbeperking gaan studeren verkrijgen daardoor een grotere kans om zelf inkomen te verwerven en dat werkt daarmee preventief.

1.4 en 2.2 *Door te kiezen voor aanpassing van de verordening wordt gekozen voor brede bestuurlijke verankering van de aanpassing*, want uw raad dient de gewijzigde verordening vast te stellen.

Kanttekeningen

1.2 *Deze maatregel heeft effect op inwoners met een laag inkomen en die langdurig in de bijstand zitten*, want een jaarlijkse inkomstenbron wordt verkleind. Echter, de individuele inkomenstoeslag is een inkomensverhoging, waaraan geen specifieke kosten en een bestedingsverplichting zijn verbonden. Daardoor kunnen inwoners die door de verlaging van de toeslag in de problemen komen, waar nodig, worden geholpen met individuele bijzondere bijstand. Daarnaast blijven overige interne- en externe regelingen en initiatieven (zoals Almelo Doet Mee) ter ondersteuning van inwoners met een laag inkomen in de lucht.

2.1 *Mogelijk stijgen de uitgaven aangaande individuele studietoeslag meer dan verwacht*, want het aantal aanvragen zou kunnen toenemen. Daarbij kan gedacht worden aan het effect van het project de 'Twentse belofte' voor de jaren 2016-2020, waarbinnen kwetsbare jongeren zo goed mogelijk worden begeleid naar, waar mogelijk, de arbeidsmarkt. We schatten op dit moment in dat dit effect niet groot zal zijn.

Alternatieven

Een alternatief om te besparen kan een beleidsregel zijn waarin door het college wordt vastgelegd dat alleen personen met een erg grote afstand tot de arbeidsmarkt recht hebben. De uitvoering zal dan aanvragers op het punt afstand tot de arbeidsmarkt nader moeten beoordelen.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Naar verwachting wordt er op jaarbasis ongeveer € 600.000 minder uitgegeven dan begroot bij het aanvaarden van dit voorstel.

Vervolg

Na vaststelling en bekendmaking van de nieuwe verordening hanteert de gemeentelijke uitvoering de aangepaste bedragen en de nieuwe referteperiode.

Bijlagen

- Tekst 'Verordening individuele inkomenstoeslag en individuele studietoelage gemeente Almelo 2019' met registratienummer INT - 1865872.
- Reactie KRA bij conceptverordening met registratienummer INK – 89862

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
F.W. van Ardenne

de burgemeester,
A.J. Gerritsen

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van;

Besluit:

1. de 'Verordening individuele inkomenstoeslag en individuele studietoelage gemeente Almelo 2019' vast te stellen;
2. de 'Verordening individuele inkomenstoeslag en individuele studietoelage gemeente Almelo' (zonder jaartal) tegelijkertijd in te trekken.

Gedaan in de openbare vergadering van

de griffier,

de burgemeester,

drs. C.M. Steenbergen

A.J. Gerritsen